

Høringer: Grøn bog om stedlig kompetence og retskraft - Rammeafgørelse om udveksling af oplysninger fra strafferegistre

Korrespondance med Justitsministeriet om Retskredsreformen, herunder rejseomkostninger og videoretsmøder

19. Asyl - Udelukkelsesgrunde i flygtningekonventionen - Forbrydelser i hjemlandet? - SAIS' efterforskning
20. Færdselsloven - Højresving mod fodgængerfelt - Alvorlig legemsskade - Betinget frakendelse
21. Anklageskrift - Utilstrækkelig præcisering af gerningsindhold
22. Aktindsigt - Underretning om indhold af kendelse
23. Videoafhøringer - Beviser - Aktindsigt - Formfejl ved vejledning
24. Forsvarerbeskikkelse - Tilbagekaldelse
25. Vold - Kagekastning - Medvirken - Bøde - Pressen - Konfiskation - Erstatning - Sagsomkostninger
26. Vilkårsovertrædelse - Betinget straf

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor

Amagertorv 21
6. april 2006

Vedr.: Sagsnr. 2006-305-0261. Grønbog om stedlig kompetence og ne bis in idem-princippet i straffesager (KOM(2005)696).

Ved skrivelse af 20. marts d.å. har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om ovennævnte.

Materialet har været forelagt foreningens bestyrelse, der ikke finder anledning til at supplere den redegørelse om de danske regler, som fremgår af Justitsministeriets grundnotat.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor

Amagertorv 21
6. april 2006

Vedr.: Sagsnr. 2006-305-0266. Forslag til Rådets rammeafgørelse om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne (KOM (2005) 690).

Justitsministeriet har med skrivelse af 15. marts d.å. anmodet om en udtalelse om ovennævnte.

Materialet har været forelagt bestyrelsen, der bemærker, at man ikke kan anbefale forslaget.

Efter Justitsministeriets egen opfattelse er der væsentlige betænkeligheder og uklarheder med hensyn til forslagets artikel 5, og rækkevidden af forslagets artikel 11 er ikke fastlagt på indeværende tidspunkt.

Hertil kommer de betænkeligheder, som foreningen tidligere har givet udtryk for i høringsvar af 9. november 2004, 14. marts 2005 og særligt 30. september 2005.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Korrespondance med Justitsministeriet om Retskredsreformen, herunder rejseomkostninger og videoretsmøder

"Justitsminister Lene Espersen
sendt pr. mail.

Dato:	Sagsnr.:	Sekretær:
30. marts 2006	130650	Henrik Thorstholm

Vedr.: Retsplejereformen, vildleder Justitsministeriet Folketing og minister??

Der er efterhånden skrevet og sagt meget i forbindelse med den forestående retsplejereform. Lovforslaget har været sendt i høring og talrige svar er fremkommet.

Blandt de indkomne forespørgsler (adv. Djurtoft's brev af 12/1-2006 L-168 bilag 8) er der peget på forsvarsadvokaternes honorering i forbindelse med de meget store afstande fra de nuværende forretningssteder til de kommende byretter. Det vil betyde stort merforbrug af tid og kørsel.

Der er ikke i reformen stillet forslag om ændring af advokaternes honorering, således at dette merforbrug af tid og kørsel ikke skal honoreres.

Justitsministeriets proceskontor har i et svar til ministeren (dok. JLY 40192) anført "at den merudgift som en advokat med kontor i en by udenfor hovedtingstedet i visse tilfælde vil kunne have i sammenligning med en advokat med kontor ved hovedtingstedet, må efter justitsministeriets opfattelse i almindelighed antages at være af forholdsvis begrænset størrelse, at det i sig selv vil være afgørende for, i hvilket omfang parter vil efterspørge bistand fra advokater i lokalområdet."

Det er min opfattelse at denne bemærkning er en lodret vildledning af minister og folketing. Med det aktuelle lovforslag om retskreds inddelinger så har justitsministeriets svar ingen forbindelse til virkeligheden.

Fra Skjern til Holstebro er der ca. 50 km, ingen relevant offentlig transportmulighed. Der må påregnes transporttid à 2 gange 1 time og kørselsudgift à 2 gange 50 km. Det

betyder med de i dag gældende takster 2 gange 1350,- timehonorar og ca. 300,- i befordrings godtgørelse. Altså en ”merpris” på 3750,- incl. moms.

I de mindre retshandlinger småsager, indenretlige afhøringer, grundlovsforhør, retsmøder vedrørende indgreb i meddelelseshemmeligheden mm. vil klienten, den sigtede, den anklagede blive pålagt de nævnte ekstra-omkostninger. Retsmøder som i øvrigt ofte ikke vil være af længere varighed, men som til gengæld ofte forekommer. I de større sager vil der ofte være en række retshandlinger af den nævnte karakter, så merudgiften vil meget hurtigt beløbe sig til 5 cifrede beløb.

Er dette af forholdsvis begrænset størrelse??

Erfaringen her hos os i Skjern er den, at også strafferetsklienter interesserer sig for omkostningerne ved sagen, det gør dommer og anklager i øvrigt også.

Eksemplet her fra Skjern er ikke et enestående tilfælde, men er generelt for store dele af landet efter reformen.

Et andet eksempel: Det siges i bemærkningerne til lovforslaget vedrørende videoretsmøder, at der har været kørt forsøg med dette 2 steder. Det er mig bekendt positivt urigtigt, forsøgene er aldrig kommet i gang. Jeg skal anmode om, at Justitsministeren dokumenterer den påstand, at videoforsøget er gennemført.

Holder min påstand er der da tale om vildledning??

Der er tale om den største reform af retsvæsenet siden indførelsen af retsplejeloven i 1919. Det fortjener en større grad af omhu, end den som for nærværende udvises af justitsministeriet. Der er mere tale om vildledning end vejledning.

Med venlig hilsen
Henrik Thorstholm"

9. maj 2006
Procesretskontoret

"Advokat Henrik Thorstholm

Tak for Deres brev af 30. marts 2006 om lovforslaget om en politi- og domstolsreform.

Justitsministeriet har forstået Dem således, at De finder det vildledende, at Justitsministeriet i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 39 vedrørende lovforslaget om

en politi- og domstolsreform har anført, at den merudgift, som en advokat med kontor i en by uden for hovedtingstedet i visse tilfælde vil kunne have i sammenligning med en advokat med kontor ved hovedtingstedet, i almindelighed må antages at være så forholdsvis begrænset, at det ikke i sig selv vil være afgørende for, i hvilket omfang parter vil efterspørge bistand fra advokater i lokalområdet.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at det fremgår af besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 39 vedrørende lovforslaget, at det pågældende udsagn angår advokatydelser generelt og ikke kun forsvarerbistand i forbindelse med straffesager. Udtalelsen drejer sig således om, hvorvidt der er grundlag for at antage, at hovedtingstedets placering vil være afgørende for, i hvilket omfang borgere og erhvervsvirksomheder mv. generelt vil efterspørge juridisk bistand fra advokater med kontor i lokalområdet - herunder rådgivning, der ikke vedrører en retssag.

De anfører, at det pågældende udsagn ikke har "forbindelse til virkeligheden", idet De henviser til, at hvis f.eks. en advokat med kontor i Skjern skal møde ved den foreslåede ret i Holstebro, må der for 2 timers rejsetid og 100 km's kørsel påregnes et honorar på 2 gange 1.350 kr. (ekskl. moms) samt ca. 300 kr. i befordringsgodtgørelse, dvs. i alt ca. 3.750 kr. inkl. moms, som sigtede eller tiltalte i en straffesag vil blive pålagt at betale.

Som det fremgår af besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 39, vil det imidlertid indenfor de foreslåede nye retskredse ligesom i dag være sådan, at en beskikket forsvarer i almindelighed ikke får godtgjort rejseudgifter ved møde inden for retskredsen, jf. retsplejelovens § 741, jf. § 336 c, stk. 2 (fra den 1. januar 2007 § 333, stk. 1, 2. pkt.). Efter det for Justitsministeriet oplyste ydes der i almindelighed heller ikke godtgørelse for en beskikket forsvarer rejsetid ved møde inden for retskredsen. En sigtet eller tiltalt, hvis beskikkede forsvarer f.eks. har kontor i Skjern, vil således i givet fald normalt ikke blive pålagt ekstraomkostninger i anledning af, at forsvareren møder ved den foreslåede ret i Holstebro. I de tilfælde, hvor der ydes godtgørelse for en beskikket forsvarers rejsetid (f.eks. ved møde uden for retskredsen), anvendes ifølge landsretspræsidenternes vejledende takster for salærer til forsvarere en timesats på 550 kr. ekskl. moms - ikke 1.350 kr.

De anfører endvidere, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der har været gennemført forsøg med videoretsmøder to steder, og at dette efter Deres opfattelse er urigtigt.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at det i de pågældende bemærkninger (pkt. 6.2.1.3 (afsnit III)) er anført, at Direktoratet for Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen og Rigspolitiet som led i flerårsaftalen for kriminalforsorgen for 2004-2007 har iværksat et forsøg, hvor varetægtsfængslede tilbydes at deltage ved anvendelse af vi-

deokommunikation i retsmøder om forlængelse af fængslingen. Det oplyses, at forsøget omfatter Københavns Byret, Vestre Fængsel og Nyborg Statsfængsel henholdsvis retten i Århus og Randers Arrest, og at resultaterne af forsøget til sin tid vil indgå i Justitsministeriets overvejelser om, hvorvidt det i lyset af de væsentlige retssikkerhedsmæssige hensyn, der gør sig gældende, vil være forsvarligt at ændre reglerne således, at varetægtsfængslede ikke kan kræve at blive fremstillet i retten i forbindelse med forlængelse af varetægtsfængsling, hvis den fængslede har mulighed for at deltage i retsmødet ved anvendelse af videokommunikation. Forsøget er iværksat ved, at forskellige tekniske løsninger nu afprøves af de involverede myndigheder, men det er rigtigt, at der som følge af tekniske vanskeligheder med at opnå en tilfredsstillende kvalitet endnu ikke er gennemført videoretsmøder med varetægtsfængslede.

Folketingets Retsudvalg modtager kopi af dette brev.

Lene Jespersen / Lars Hjortnæs"

"Justitsminister Lene Espersen

Dato:	Sagsnr.:	Sekretær:
10. maj 2006	130650	Henrik Thorstholm anne-marie-lundsgaard@ret-raad.dk

Vedr.: Besvarelse af spm 127 af 31. marts 2006 fra retsudvalget vedrørende L 168 – bilag 20.

Kære Lene Espersen tak for brevet af 9. maj 2006.

Vedrørende honoreringen af de beskikkede advokater.

Desværre er det fortsat min opfattelse, at justitsministeriet mere vildleder end vejleder lovgiver og offentlighed.

Det må nu stå også lovgiver klart, at de lokale advokater ikke kan forventes honoreret af det offentlige i forbindelse med beskikkelse i straffesager for den ekstra tid og transport reformen vil medføre ifald justitsministeriets bemærkninger til § 106 stk. 10 (side 518 i lovforslaget) følges.

Disse omkostninger må den i Skjern etablerede advokat selv afholde. Modsat justitsministeren er det ikke min forventning, at den fagligt velkvalificerede advokat vil gøre dette, slet ikke set i relation til de fremsatte forslag om "liberalisering" af advokatbranchen.

Resultatet kan meget vel blive, at advokaten frasiger sig hvervet som beskikket advokat med deraf følgende frihed til at fastsætte sit honorar alene under hensyntagen til Retsplejelovens § 126. Med de takster der i dag anerkendes, er der tale om timepriser på godt 2000,- + moms. Det kan kun virksomheder og velbeslåede folk betale. De ubemidlede, som er langt flertallet, vil således vælge en i Holstebro bosiddende advokat. Der vil således blive tale om en ikke uvæsentlig social/lokal slagside i dette.

Alternativet til dette kunne være, at advokaten opretholder beskikkelsen, men flytter til Holstebro for derved at spare tid og kørsel. Dette vil således medvirke til, at lokalområdet tømmes for ressource personer, dem har vi ikke for mange af i forvejen. Tro mig vi er faktisk værdsatte i lokalområdet.

Den foreslåede manglende honorering til advokaten, vil således få væsentlige konsekvenser for lokalområdet. Der er altså forskel på at bruge 5 minutters gang til retten og fremover bruge 1 time hver vej + kørsel.

Jeg har noteret mig, at også Rigspolitichefen er af den opfattelse, at tid koster penge.

Efter min opfattelse er der således mere tale om vildledning end vejledning når justitsministeriet udtaler at forslaget ikke vil få væsentlige virkninger på lokalområdets efterspørgsel på lokal advokat bistand, udbudet vil simpelthen ikke være der.

Vedrørende videoforsøget.

Jeg kan nu konstatere, at justitsministeriet indrømmer, at forsøget som skulle køre i årene 2004-07, kun er på det indledende tekniske stade med præsentation af nogle tekniske løsninger, som mig bekendt i skrivende stund, er blevet ganske underkendt fra dommerside. Et egentligt forsøg med videoretsmøde under deltagelse af samtlige relevante parter har således lange udsigter.

Sammenholdes dette med bemærkningerne til lovforslaget pkt. 6.2.1.3 finder jeg at bemærkningerne er mere vildledende end vejledende.

Med venlig hilsen
Henrik Thorstholm"

Procesretskontoret
Udat.

"Besvarelse af spørgsmål nr. 149 af 10. maj 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform) (L 168).

Spørgsmål:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 10/5-06 fra advokat Henrik Thorstholm, Skjern, jf. REU L 168 - bilag 39."

Svar:

Advokat Henrik Thorstholm anfører bl.a., at en beneficeret advokat med kontor i Skjern ikke vil kunne få dækket sine omkostninger ved transport fra Skjern til hovedtingstedet i Holstebro (fordi der vil være tale om at møde inden for retskredsen), og at advokaten derfor må forventes enten at ville frasige sig beneficet eller at flytte sit kontor til Holstebro.

I besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 38 g 127 er der redegjort for, at beneficerede advokater efter lovforslaget ligesom i dag som udgangspunkt ikke vil få dækket udgifter i forbindelse med retsmøder inden for retskredsen. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 106, stk. 10, vil Justitsministeriet dog - såfremt de foreslåede retskredsændringer medfører en væsentlig udvidelse af det geografiske område, hvor advokatens beskikkelse gælder - være indstillet på efter ansøgning og efter en konkret vurdering eventuelt at frafalde forbeholdet om, at der ikke skal tilkomme en beneficeret advokat godtgørelse for rejseudgifter ved møde inden for retskredsen.

Som der nærmere er redegjort for i de nævnte besvarelser, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for at antage, at hovedtingstedets placering vil være afgørende for, i hvilket omfang borgere og erhvervsvirksomheder mv. generelt vil efterspørge juridisk bistand fra advokater med kontor i lokalområdet. På denne baggrund er der efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke grundlag for at antage, at de foreslåede ændringer af retskredsinddelingen generelt vil medføre, at advokater, der er beneficerede, vil frasige sig hvervet eller flytte deres kontor til en anden by.

Advokat Thorstholm kommer også ind på forsøget med anvendelse af videokommunikation under retsmøder om forlængelse af varetægtsfængsling. Justitsministeriet kan henvise til besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 127 vedrørende lovforslaget. Rigspolitiet har i øvrigt oplyst, at afprøvningsresultaterne af de tekniske muligheder forventes afsluttet i løbet af maj 2006. Såfremt de sidste afprøvningsresultater er positive, vil man umiddelbart derefter gå videre med forsøget."

Asyl - Udelukkelsesgrunde i flygtningekonventionen - Forbrydelser i hjemlandet? - SAIS' efterforskning

Flygtningekonventionens art. 1, F, udlændingelovens § 7 og § 31

Flygtningenævnet har i en række tilfælde behandlet spørgsmålet om genoptagelse, efter at sager har været efterforsket hos SAIS - Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager. Hverken udlændingenummer eller dato for nævnsafgørelsen kan medtages i referatet. Datoen kan dog af advokater skaffes telefonisk oplyst ved henvendelse til redaktøren.

1. Flygtningenævnet 2004. Genoptaget og § 7, stk. 2, trods at troværdighed ikke var blevet bestyrket af efterforskning, der imidlertid havde eksponeret ansøger

Burundisk statsborger udelukket fra asyl af nævnet i 2000 efter konventionens art. 1, F, a og b, men kunne ikke udsendes tvangsmæssigt til hjemlandet. Ansøgeren havde oprindeligt under asylsagen oplyst, at han under oprørskampe havde givet ordre til, at først 10 tilfangetagne soldater blev dræbt, og siden var han selv efter ordre med til at binde 6 soldater, så de kvaltes. Siden bestred ansøgeren under asylsagen disse oplysninger.

I 2003 indstillede SAIS efterforskningen i sagen, idet det ikke havde været muligt at godtgøre, at begivenhederne i Burundi havde fundet sted, ligesom ansøgeren havde fastholdt, at han kun havde hørt om begivenhederne.

Flygtningenævnet genoptog sagen og behandlede den på ny i henhold til de nu foreliggende oplysninger. Genoptagelsen indebar ikke, at nævnet var bundet af, at ansøgeren i afgørelsen fra 2000 isoleret set blev anset for omfattet af udl. § 7.

Nævnet fandt ikke, at klagerens oprindelige oplysninger kunne skyldes en urigtig eller misforstået tolkegengivelse.

Nævnet fandt imidlertid, at der ikke efter resultatet af den undersøgelse, som var foretaget af SAIS, forelå den efter konventionens art. 1, F krævede alvorlige grund til at antage, at ansøgeren havde begået de forbrydelser, der havde ført til nægtelse af asyl. Et flertal af nævnet fandt på baggrund af klagerens familiebaggrund, hans politiske aktiviteter, samt at han i forbindelse med efterforskningen var blevet særligt eksponeret over for myndighederne, ikke at kunne afvise med den fornødne sikkerhed, at ansøgerens udtrykte subjektive frygt for tilbagevenden ikke fremstod således objektivt begrundet, at ansøgeren havde krav på opholdstilladelse efter § 7, stk. 2.

2. Flygtningenævnet 2005. Afslag på genoptagelse, men fortsat ikke tvangsmæssig udsendelse

Libyer udelukket fra asyl af nævnet i 2003 efter konventionens art. 1, F, b, idet han som polititjenestemand skulle have medvirket til drab af 36 personer.

Sagen blev sendt til SAIS, der ikke fandt det muligt at godtgøre, at ansøgeren skulle have begået strafbare forhold i hjemlandet.

Ansøgeren havde nu forklaret, at han alene forestod bevogtningsopgaver og ikke var til stede under udførelsen af drabene.

Ansøgeren bad om, at hans asylsag blev genoptaget, idet han levede på tålt ophold.

Flygtningenævnet fandt ikke grundlag for at genoptage sagen, idet der ikke var tilført sagen væsentlig nye oplysninger. Indstillingen af den strafferetlige efterforskning under henvisning til, at de oplysninger, ansøgeren havde afgivet under asylsagens behandling, ikke havde kunnet bekræftes, kunne ikke føre til en ændret vurdering af sagen.

Flygtningenævnet lagde til grund, at ansøgeren havde en langt mere aktiv rolle i forbindelse med de omtalte drab, end han i de seneste forklaringer havde angivet.

Han var ikke blevet eksponeret i forbindelse med SAIS's undersøgelse. Ansøgeren og hans familie skulle derfor udrejse straks, men ansøgeren kunne ikke tvangsmæssigt udsendes til Libyen (afgørelsen indeholder herom en ægtefælleklausul).

3. Flygtningenævnet 2006. Troværdighed underkendt, genoptagelse og afslag på asyl og tvangsmæssig udsendelse

Ghaneser i 2004 udelukket fra asyl efter konventionens art. 1, F, b. Efter hans oprindelige asylsag skulle han som hævn for drabet på forældrene have sat ild til en modstanders hus, hvorved bl.a. to børn var omkommet. Han var nu eftersøgt. Sagen blev sendt til SAIS, der i 2005 konkluderede, at ingen var omkommet ved ildspåsættelsen. Der var otte mistænkte i forbindelse med efterforskningen, men heriblandt ikke ansøgeren. Fire var dømt for hærværk, hvoraf en fik frihedsstraf, og tre fik bødestraffe.

Flygtningenævnet anmodede ansøger om at fremkomme med bemærkninger. Han fastholdt bl.a., at hans liv stadig ville være i fare ved en tilbagesendelse.

Flygtningenævnet fandt, at der ved efterforskningen var fremkommet sådanne nye oplysninger, at sagen burde genoptages. Hele ansøgers forklaring blev forkastet, og

han opfyldte ikke betingelserne for at få asyl, hvorfor han nu kunne udsendes tvangsmæssigt.

4. Flygtningenævnet 2006. Sag ikke efterforsket på grund af forældelse, ikke genoptagelse, men fortsat beskyttet mod tvangsmæssig udsendelse

Afghaner udelukket fra asyl i medfør af konventionens art. 1, F, a. Han havde indtaget en høj stilling i KHAD (Sikkerhedstjenesten) og efter de oprindelige oplysninger i asylsagen mellem 1982-1992 deltaget i anholdelse af 250-300 personer, men han fastholdt, at alt var foregået fredeligt. Under gentagne afhøringer i asylsagen oplyste han, at han og andre selvfølgelig havde slået eller sparket en voldelig arrestant, men de havde ikke benyttet sig af torturmetoder.

Under nævnets behandling oplyste han, at anholdte personer, der ikke ville samarbejde, blev udsat for tortur ved de efterfølgende afhøringer.

Nævnet lagde efter baggrundsoplysningerne til grund, at ansøgeren var bevidst om, at de folk, der blev videresendt, og som ikke ville samarbejde, blev udsat for tortur. Herved havde ansøgeren været medvirkende til forbrydelser begået mod menneskeheden. Sagen blev overgivet til SAIS, der fandt, at et eventuelt strafansvar måtte være forældet.

Nævnet overvejede ex officio, om det gav anledning til genoptagelse, men fandt ikke, at der ved den foretagne efterforskning var tilført sagen nye oplysninger eller synspunkter. Ansøgeren var imidlertid fortsat beskyttet mod tvangsmæssig udsendelse til hjemlandet.

5. Flygtningenævnet 2006. Genoptaget og § 7, stk. 2, trods at troværdighed ikke var blevet bestyrket af efterforskning, der imidlertid havde eksponeret ansøger

Iraker udelukket fra asyl i 2004 efter konventionens art. 1, F, a. Han skulle have fungeret som chauffør i forbindelse med nogle likvideringer i sikkerhedstjenesten i KDP. Sagen blev oversendt til SAIS. Nu havde ansøgeren hverken medvirket til tortur eller drab, og det var ikke muligt at finde konkrete tilfælde af tortur og drab begået af sikkerhedstjenesten i det pågældende område. Medarbejdere fra SAIS havde besigtiget det angivelige eksekutionssted, der af forskellige grunde næppe var et velegnet sted for hemmelige likvideringer.

Sagen blev begæret genoptaget af ansøgeren, der som følge af sin nære kontakt til ledende personer fortsat var omfattet af § 7, stk. 2.

Den omstændighed, at SAIS under sin efterforskning havde rettet direkte henvendelse til KDP og oplyst ansøgerens identitet og stillet spørgsmål om hans tidligere foresatte, bestyrkede yderligere, at ansøgeren var omfattet af § 7, stk. 2.

Efter den foretagne efterforskning og efter en samlet vurdering var der ikke nu alvorlig grund til at antage, at ansøgeren havde begået forbrydelser omfattet af konventionens art. 1, F, hvorfor han blev meddelt opholdstilladelse i medfør af § 7, stk. 2.

6. Flygtningenævnet 2006. Genoptaget og § 7, stk. 1, Statsadvokaten havde ikke fundet anledning til at gå ind i sagen.

Afghaner udelukket fra asyl efter konventionens art. 1 F a ved flertalsbeslutning i 2004, men med beskyttelse mod tvangsmæssig udsendelse. Han skulle under borgerkrigen over en periode på 3 år have deltaget i jævnlige overgreb mod fanger. Under nævnsbehandlingen havde han efter sin forklaring på grund af sin unge alder kun en enkelt gang været med til at slå på fanger, for ikke selv at blive slået ihjel af en kommandant. Sagen blev oversendt til SAIS, der tilbagesendte den med bemærkning om, at ansøgeren havde fastholdt, at han kun havde slået en enkelt gang, ellers ville han blive dræbt af sin overordnede. Perioden var 1995-98. Henset til at han efter sine oplysninger tidligere skulle have overværet, at hans foresatte havde skudt en soldat, der nægtede at efterkomme ordre om at deltage i overgreb mod en fange, havde ansøgeren befundet sig i en situation, hvor han efter sine egne oplysninger ikke havde noget valg. Han var i øvrigt under 18 år under det angivelige overgreb. På denne baggrund fandt Statsadvokaten ikke, at den forventede strafs størrelse stod i rimeligt forhold til de vanskeligheder og omkostninger, sagens gennemførelse måtte forventes at medføre.

Sagen blev efter ansøgers begæring genoptaget. Flertallet fandt fortsat, at ansøgeren var omfattet af § 7, stk. 1, men efter indholdet af Statsadvokatens skrivelse var der begrundet tvivl om, hvorvidt der forelå alvorlig grund til at antage, at ansøgeren havde gjort sig skyldig i en sådan forbrydelse, at han efter konventionens art. 1 F a var udelukket fra flygtningestatus. Da denne tvivl efter principperne i Handbook artikel 149 og UNHCR's guidelines vedrørende Exclusion Clauses skulle komme ansøgeren til gode, var der under disse omstændigheder ikke længere grundlag for at udelukke ansøgeren fra at opnå flygtningestatus.

Landsforeningens Meddelelse 20/2006

Færdselsloven - Højresving mod fodgængerfelt - Alvorlig legemsskade - Betinget frakendelse

Færdselslovens § 27 og straffelovens § 249

Lastbilchauffør T havde under højresving påkørt fodgænger K i fodgængerfelt. K kom alvorligt til skade. Dømt i byretten både efter færdselsloven og straffelovens § 249 med bøde og betinget frakendelse. Landsretten frifandt for overtrædelse af § 249, idet det efter bevisførelsen i anken ikke kunne lægges til grund, at T ikke havde holdt øje med fodgængerne, der skulle passere den gade, som han svingende ind i. Bøden blev nedsat, og der skete frifindelse for førerretsfrakendelsen.

ØL 17. afd. a.s. nr. S-4257-04, 21/9 2005

T var tiltalt for overtrædelse af FL § 3, stk. 1 og § 27, stk. 6, ved i december 2003 at have ført en lastbil ind i krydset ved Bredstedgade, idet T ved højresving mod Bredstedgade med personskade til følge påkørte en fodgænger K, der befandt sig i et fodgængerfelt på vej over Bredstedgade mod nord.

I forhold 2 overtrædelse af straffelovens § 249, ved at have tilføjet K betydelige skader, idet hun pådrog sig brud på en albue, et skulderblad og på et underben, der måtte amputeres.

Der var påstand om bøde og betinget frakendelse.

T nægtede sig skyldig. Han forklarede bl.a., at han var godt kendt på stedet og kørte med en hastighed på 5-10 km/t, da han kørte frem for grønt lys. Mens han forinden havde holdt for rødt, holdt der en cyklist ved siden af ham, og der kom yderligere en, der også skulle lige ud. Endvidere stod der en dame på den nordlige side af Bredstedgade, der skulle krydse fodgængerfeltet mod syd. Han afventede, at disse passerede.

Da han var i fodgængerfeltet, var der en lastbil, der dyttede voldsomt. Han fortsatte sin kørsel, da han ikke troede, at det angik ham. Det viste sig imidlertid, at han havde påkørt en fodgænger. Han vidste ikke, at damen havde været der, og han havde ikke set hende.

Den anden lastbilchauffør fortalte T, at T havde ramt fodgængerens rollator med andet højre forhjul, og hun var blevet trukket ind under lastbilen. T mente på grund af de forskudte trafiksignaler, at damen måtte være gået over for rødt. Han fremlagde fotos og redegjorde for, hvad man kunne se og ikke se i bilens spejle. (Let forkortet referat, ER)

K forklarede bl.a., at hun gik med rollator, da hun havde brækket sit ben tidligere. Hun stoppede op for rødt lys og afventede grønt og mente, at hun gik frem, netop da der blev grønt lys for hende. Hun havde lagt mærke til lastbilen, men ikke, at den blinkede til højre, eller at der var nogle cyklister. Hun havde haft et længerevarende sygeleje og kom på genoptræning, indtil hun kom på plejecenter.

Den anden lastbilchauffør forklarede, at han holdt stille for rødt i Bredstedgade. T var kørt frem og afventede, at cyklisterne kørte væk. Da de var væk, kørte T frem, og det bageste hjul af forakslen tog forurettedes rollator. K faldt og kom mellem hjulene. Afhørte tudede i hornet, men T reagerede ikke, før en dame bankede på T's bildør, og afhørte røg ud af sin bil. K lå mest ind under lastbilen. K var begyndt at gå, da lyssignalet viste grønt for hende.

Et yderligere vidne var kommet trækkende med sin cykel. Da hun var midt i krydset, så hun, at K gik ud i krydset med sin rollator. Vidnet holdt øje med lastbilen, der var i bevægelse, og vidnet tænkte "hold da op, at hun tør gå ud, når lastbilen er i bevægelse". K gik, så hun højst kom en meter fra lastbilen, og vidnet tænkte "hold da op, han stopper ikke, han stopper ikke". Vidnet smed ved K's påkørsel cyklen og råbte til T, at han skulle stoppe, men han hørte det ikke. Først da hun bankede på ruden, stoppede han.

Byretten udtalte:

"Efter forurettedes og vidnet (... den anden lastbilchaufførs ...) forklaring må det lægges til grund, at tiltalte ventede for rødt lys, uden at tiltalte havde bemærket forurettede. Da lyssignalet blev grønt i deres færdselsretning, lod tiltalte cyklister passere, inden han påbegyndte svingning til højre. Samtidig havde forurettede bevæget sig ud i fodgængerfeltet, hvor tiltalte fortsat ikke havde set hende. Tiltalte fortsatte sin svingning med ganske lav hastighed, som medførte at hans lastbil ramte forurettedes rollator, så forurettede faldt og under tiltaltes videre svingning kom ind under lastbilen og pådrog sig de i tiltalen nævnte skader. Det lægges videre til grund, at tiltalte var klar over det dårlige udsyn, han havde fra lastbilen, og at han alligevel ikke havde holdt særlig øje med, om der også var fodgængere, der skulle passere fodgængerfeltet over Bredstedgade, som han skulle passere for at komme ned ad denne gade. Tiltalte findes derfor skyldig i tiltalen.

Straffen fastsættes til 20 dagbøder á 200 kr., jf. straffelovens § 249 samt færdselslovens § 118, stk. 1, jf. § 3, stk. 1 og § 27, stk. 6.

Tiltalte har som ovenfor beskrevet ført motordrevet køretøj på en sådan måde, at førerretten skal fratages ham. Tiltalte beholder dog førerretten, hvis han ikke inden for 3 år fra endelig dom igen fører motordrevet køretøj på en sådan måde, at førerretten skal fratages ham, jf. færdselslovens § 128, jf. § 126, stk. 1, nr. 1."

T ankede med påstand om frifindelse. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse. K og cyklstens forklaring blev dokumenteret, og T og den anden lastbilchaufførs supplerende forklaringer er ikke gengivet i dommen.

Landsretten udtalte:

"Landsretten lægger til grund, at ulykken er indtruffet i forbindelse med de kørselsomstændigheder, der er beskrevet i byretsdommen. Efter bevisførelsen under anken kan det dog ikke lægges til grund, at tiltalte ikke har holdt øje med fodgængerne, der skulle passere Bredstedgade.

Herefter findes tiltalte alene skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 3, stk. 1, og § 27, stk. 6. I øvrigt frifindes tiltalte, herunder for påstanden om betinget førerretsfrakendelse.

Tiltalte straffes med en bøde på 2.000 kr. med en forvandlingsstraf af fængsel i 6 dage." ...

Resten drejer sig om en tidligere betinget straf, der ikke er relevant for sagen.

Af den rekvirerede retsbog fremgik bl.a., at T oplyste, at han var uddannet kørerlærer. Den anden lastbilchauffør forklarede, at K stod på fortovet ved kantstenen ved krydset. T fokuserede på cyklisterne, og K var gået frem i krydset, så T ikke kunne se hende. Der var kun K i fodgængerfeltet, inden T kørte frem.

Landsforeningens Meddelelse 21/2006

Anklageskrift - Utilstrækkelig præcisering af gerningsindhold

Retsplejelovens § 831

T var tiltalt efter beredskabsloven for uforsigtig omgang med ild, men frifundet, da anklageskriftet ikke indeholdt tilstrækkelig gerningsbeskrivelse.

Retten på Frederiksberg, SS 2. 1777/2005, 29/11 2005

T var tiltalt for overtrædelse af lovbekendtgørelse nr. 137 af 1/3 2004 om beredskab § 71, ved den 22/6 2005 i tiden op til kl. 22.22 i sin daværende bolig (adresse) at have undladt at udvise tilbørlig forsigtighed, hvilket havde til følge, at lejligheden blev stærkt brandskadet.

Under domsforhandlingen berigtigede den mødende anklager anklageskriftet, således at der efter "forsigtighed" blev tilføjet "med ild".

T nægtede sig skyldig. Forsvareren gjorde gældende, at anklageskriftet ikke opfyldte kravene i RPL § 831, idet der ikke i anklageskriftet, heller ikke efter berigtigelsen, var en tilstrækkelig klar angivelse af det forhold, for hvilken tiltale blev rejst.

Byretten udtalte:

"Retten finder ikke, at anklageskriftet opfylder kravet i retsplejelovens § 831, stk. 1 nr. 3, for så vidt angår angivelse af det forhold, der rejses tiltale for herunder en nærmere angivelse af sagens omstændigheder. På baggrund heraf finder retten, at tiltalte skal frifindes."

Landsforeningens Meddelelse 22/2006

Aktindsigt - Underretning om indhold af kendelse

Retsplejelovens § 41

En forsvarer beklagede sig over, at hun først blev orienteret med posten to dage efter, at en kendelse blev afsagt, uagtet at medierne samme aften, som kendelsen blev afsagt, kunne bringe nyheden. Landsretten beklagede det passerede.

Justitssekretæren ved Østre Landsret, jr.nr. 28A-ØL-11-05, 13/12 2005

... "Jeg skal selvfølgelig starte med at beklage, at der sker underretning til andre end sagens parter, før parterne selv har modtaget resultatet. Det er naturligvis uacceptabelt, at sagens parter bliver orienteret om udfaldet fra anden side.

Jeg kan oplyse, at det er landsrettens faste praksis, at retssekretærerne forsøger at underrette forsvarerne telefonisk om kendelsens indhold, straks når den er afsagt. Det er også forsøgt i denne sag, hvor afgørelsen først faldt lidt ud på eftermiddagen den 30. november 2005, men desværre uden held. Underretning sker herefter med almindelig post, der i den konkrete sag blev afsendt ved førstkommende lejlighed, nemlig den 1. december 2005.

At pressen fik kendskab til resultatet skyldes, at en medarbejder fra Ritzau "fangede" en af retssekretærerne pr. telefon den 30. december 2005.

Episoden har givet anledning til, at det i landsrettens ekspeditionsinstruks er blevet tydeliggjort, at underretning om sagers udfald ikke under nogen omstændigheder må gives til andre end sagens parter, før man er sikker på, at parterne - eller deres advokater - har modtaget underretning, enten telefonisk eller med post (således at underretning til ikke-parter i sidstnævnte tilfælde ikke gives før om formiddagen dagen ef-

ter afsendelsen af afgørelsen fra landsretten), eller efter tidspunktet for afgørelsen, hvis det har været fastsat i forvejen, som f.eks. ved domsafsigelser."

Landsforeningens Meddelelse 23/2006

Videoafhøringer - Beviser - Aktindsigt - Formfejl ved vejledning

Retsplejelovens § 745 e

T var tiltalt bl.a. for seksuel omgang med en mindreårig dreng, som var betroet i hans varetægt, men blev i byretten i dette forhold alene dømt for blufærdighedskrænkelser. Han blev frifundet for blufærdighedskrænkelser af en anden mindreårig dreng. Under ankesagen gjorde T gældende, at videoafhøringerne af drengene ikke kunne anvendes som bevis, subsidiært at der blev foretaget genafhøring af børnene. Han fik ikke medhold i den principale påstand. Landsretten henskød den subsidiære påstand til påkendelse efter den øvrige bevisførelse.

VL 8. afd. S-2272-05, 8/3 2006

T var i august 2005 i byretten blevet dømt bl.a. som ovenfor beskrevet for blufærdighedskrænkelser i 2004 af A, født i 1994. Han blev frifundet for blufærdighedskrænkelser i 2002 af B, ligeledes født i 1994.

Herudover blev han dømt for vidnetrusler mod drengenes mødre.

Under ankesagen gjorde T gældende, at videoafhøringerne af tre drenge, herunder A og B, ikke kunne anvendes som bevis under domsforhandlingen. Subsidiært at der blev foretaget genafhøring af børnene. Anklagemyndigheden påstod videoafhøringerne tilladt som bevis.

Det fremgik bl.a. af landsrettens sagsfremstilling, at T's daværende forsvarer F havde været til stede under videoafhøringen af A i december 2004. T blev afhørt senere samme dag.

Han havde, efter at være blevet gjort bekendt med sigtelsen, lejlighed til at tale med F. De kom tilbage og oplyste, at T nægtede sigtelsen, og han ønskede heller ikke at se optagelsen med A. Han blev gjort bekendt med, at han i op til 14 dage kunne ændre beslutningen, herefter ville han have forpasset muligheden.

Under en ny afhøring i januar 2005, hvor man under forsvarerens tilstedeværelse havde afhørt hans søn (ikke forurettet), havde han heller ikke ønsket at se afhøringen.

B blev afhørt den 14/4 2005, og T blev afhørt den 20/4. T gav udtryk for, at han ønskede at skifte forsvarer. Han ønskede ikke at gennemse videoafhøringen. Han blev vejledt om fortrydelsesretten på 14 dage og denne gang også om, at han derefter ikke havde mulighed for at begære en ny afhøring.

T ønskede, at videoafhøringen blev sendt til hans (nye) forsvarer, så hun kunne gennemse afhøringen og evt. begære en ny afhøring.

Den nye forsvarer fik en frist på 14 dage fra den 25/4, hvor hun og T gennemså de tre videooptagelser.

Der kom ikke begæring om genafhøring.

T skiftede forsvarer på ny i forbindelse med ankesagen.

T forklarede bl.a., at han ikke havde ønsket at se den første videooptagelse i december 2004, idet han kun havde haft en kort samtale med den tilkaldte forsvarer, og det hele var for surrealistisk. Han fik ikke forklaret, hvorfor det skulle ske inden for 14 dage eller konsekvenserne af en videoafhøring.

Han ville heller ikke senere se videoafhøringen af sønnen. Det ville gøre for ondt at se A og sønnen i den situation.

Vedr. den tredje afhøring undrede det ham, at det var den første forsvarer, der havde overværet denne, da han havde givet besked om, at han ønskede at skifte forsvarer.

Han fik ved den efterfølgende afhøring ikke at vide, at videoafhøringen skulle erstatte vidnernes fremmøde i retten, og forestillede sig ikke, at der ville komme en retssag ud af det (let forkortet referat, ER).

En kriminalassistent med speciale i videoafhøringer fastholdt, at T allerede i december 2004, da han blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 222, fik at vide, at politiet havde afhørt A, og at afhøringen var optaget på video, så drengen ikke skulle møde i retten. Hun prøvede at overtale T til at se videoen. Han talte med sin forsvarer, men nægtede fortsat at gennemse den.

I forbindelse med afhøringen af T's søn havde hun orienteret T, herunder at de formelle regler var de samme som ved den tidligere afhøring. Det var en fejl, at hun ikke havde skrevet hele den vejledning, hun havde givet T, i rapporten.

En anden specialist i videoafhøringer fortalte om vejledningen til T vedr. den tredje afhøring. T fastholdt, at han ikke ville se den, da det, der blev sagt, var løgn.

Begge de benyttede forsvarere havde et godt kendskab til denne type sager.

(Let forkortet referat af de to kriminalassistenters forklaringer).

Resten er citat af landsrettens kendelse:

"Anklagemyndigheden har gjort gældende, at videoafhøringerne er optaget i overensstemmelse med forskriften i retsplejelovens § 745 e. Politiet har endvidere vejledt tiltalte om formålet med videoafhøringen, herunder at videooptagelsen skulle tjene som bevis, og at tiltalte kunne anmode om genafhøring af børnene, og det er alene en formel fejl, at vejledningen ikke fuldt ud er tilført politirapporterne. Tiltalte har sammen med sin forsvarer gennemset afhøringerne og har haft lejlighed til at tilrettelægge sit forsvar, herunder begære genafhøring af børnene, hvilken begæring kunne være fremsat i april 2005. Sagen adskiller sig således fra Østre Landsrets kendelse af 18. oktober 2004, der er refereret i Ugeskrift for Retsvæsen 2005, side 474. Der er ikke tilsidesat afgørende garantier for tiltaltes retssikkerhed, og afspilning af videoerne kan derfor ske efter retsplejelovens § 877 a.

Tiltalte har gjort gældende, at der er tilsidesat sådanne garantier for tiltaltes retssikkerhed, at benyttelse af videoafhøringerne som bevis skal nægtes. Tiltalte har navnlig henvist til den nævnte kendelse fra Østre Landsret og har anført, at tiltalte ikke er blevet vejledt i fornødent omfang, herunder om formålet med videoafhøringen, at videooptagelserne skulle anvendes som bevis, og at tiltalte havde mulighed for at anmode om genafhøring af børnene.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Efter retsplejelovens § 877 a kan politiets afhøring af et barn, når afhøringen er optaget på video (videoafhøring), benyttes som bevis under domsforhandlingen.

Det fremgår af retsplejelovens § 745 e, at kan en videoafhøring formodes at ville finde anvendelse som bevis under domsforhandlingen, skal forsvareren være til stede under videoafhøringen. Det fremgår endvidere, at den mistænkte eller sigtede ikke har adgang til at overvære videoafhøringen, men at den pågældende snarest muligt skal have adgang til sammen med sin forsvarer at gennemse videooptagelsen hos politiet. En begæring fra den pågældende eller forsvareren om, at der foretages genafhøring af barnet, skal fremsættes snarest muligt herefter.

De nævnte regler blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 228 af 2. april 2003. I bemærkningerne til lovforslaget anføres det blandt andet (Lovforslag nr. L 117, 2002-03, særtryk side 35):

"...foreslås det, at mistænkte/sigtede har krav på efterfølgende sammen med sin forsvarer at gennemse videoafhøringen og herved blive bekendt med barnets forklaring. Den mistænkte/sigtede får ved gennemsynet mulighed for at vurdere, om barnets forklaring giver ham anledning til at anmode om, at der stilles yderligere spørgsmål til barnet. Af hensyn til en eventuel genafhøring af barnet bør den mistænkte/sigtede gennemse videooptagelsen snarest muligt efter gennemførelsen af afhøringen. Det bør tilstræbes, at den mistænkte/sigtede ser videoafhøringen så hurtigt som muligt efter optagelsen - eventuelt samme dag - og så vidt muligt inden for 1 til 2 uger efter afhøringen.

...

En væsentlig udskydelse af tidspunktet for den mistænkte/sigtedes gennemsyn af videooptagelsen kan betyde, at en eventuel anmodning om genafhøring af barnet - af hensyn til barnet - må afvises.

...

Det er frivilligt for den mistænkte/sigtede, om han ønsker at gennemse videoafhøringen. Hvis den mistænkte/sigtede afstår fra at gennemse videooptagelsen - eller forholder sig passiv over for politiets henvendelse om gennemsyn - kan den mistænkte/sigtede ikke af denne grund efterfølgende under domsforhandlingen anfægte, at videoafhøringen anvendes som bevis under sagen. Den mistænkte/sigtede og dennes forsvarer bør senest samtidig med, at den mistænkte/sigtede afstår fra at gennemse videooptagelsen, gøres bekendt med, at anvendelsen af videoafhøringen som bevismiddel ikke efterfølgende kan anfægtes under henvisning til, at den mistænkte/sigtede ikke har set videoafhøringen forud for domsforhandlingen. Hvis den mistænkte/sigtede forholder sig passiv over for politiets henvendelse om adgangen til at se videooptagelsen, bør det ved fornyet henvendelse til ham - og hans forsvarer - sikres, at mistænkte/sigtede har modtaget vejledning om adgangen til at gennemse videoafhøringen og formålet hermed. Afstår den pågældende herefter fra at gennemse videooptagelsen, eller forholder han sig fortsat passiv, bør hans forsvarer orienteres om, at mistænkte/sigtede ikke ønsker at gennemse videooptagelsen eller ikke har reageret på politiets henvendelser."

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det endvidere (nævnet særtryk, side 36):

"Da anvendelse af videoafhøringer som bevis under domsforhandlingen - som erstatning for barnets afgivelse af vidneforklaring for den dømmende ret - er en fravigelse af princippet om umiddelbar bevisførelse, forudsættes det, at fremgangsmåden i den foreslåede § 745 a (nu § 745 e), er fulgt i forbindelse med videoafhøringen.

Er der sket tilsidesættelse af de grundlæggende betingelser i den foreslåede § 745 a, bør videoafhøringen som altovervejende udgangspunkt ikke anvendes som bevismiddel under domsforhandlingen. Hvis der ikke har været en forsvarer for den mistænkte/sigtede til stede under videoafhøringen af barnet, eller den mistænkte/sigtede ikke har haft adgang til at gennemse videoafhøringen, bør videoafhøringen således som altovervejende udgangspunkt ikke anvendes.

Eventuelt forsvarerskifte efter gennemførelsen af videoafhøringen har ikke betydning for videoafhøringens anvendelse som bevismiddel under domsforhandlingen. Hvis den mistænkte/sigtede vælger at skifte forsvarer, vil dette således ikke indebære, at der alene af den grund skal foretages en fornyet afhøring af barnet.

I øvrigt vil det afhænge af karakteren og betydningen af den forskrift, der i givet fald er tilsidesat i forbindelse med videoafhøringen, om der kan ske anvendelse af videoafhøringen som bevismiddel under domsforhandlingen. Indsigelser om f.eks. ledende spørgsmål til barnet eller at en tryghedsskabende person har blandet sig i afhøringen, bør i almindelighed ikke kunne føre til, at videoafhøringen ikke kan forevises som bevis under sagen. Det må således - i overensstemmelse med princippet om fri bevisbedømmelse - overlades til den dømmende ret at afgøre, om og i givet fald i hvilket omfang fejl af denne karakter ved videoafhøringens gennemførelse bør have betydning for videoafhøringens bevismæssige værdi."

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at tiltaltes daværende forsvarer var til stede under videoafhøringerne af de tre børn, og at tiltalte kort efter afhøringerne fik adgang til sammen med forsvareren at gennemse videooptagelserne hos politiet, hvilket han imidlertid afslog. De grundlæggende betingelser i retsplejelovens § 745 e er således ikke blevet tilsidesat.

Under hensyn til det, der er anført i politirapporterne om vejledningen af tiltalte samt de forklaringer, der er afgivet herom af de to kriminalassistenter, findes det ubetænkeligt at lægge til grund, at tiltalte i hvert fald efter den 25. april 2005, hvor han gennemså videooptagelserne sammen med sin nye forsvarer og havde lejlighed til at drøfte sagen med hende, har været klar over formålet med videoafhøringerne og muligheden for at anmode om genafhøring. Efter det oplyste fremkom der imidlertid ikke forud for byretssagen, hvor videoafhøringerne blev anvendt som bevis, nogen anmodning om genafhøring.

På denne baggrund finder landsretten, at der ikke er sket en sådan tilsidesættelse af retssikkerhedsmæssige hensyn til tiltalte, at der er grundlag for at afskære anvendelsen af videoafhøringerne som bevis under domsforhandlingen i landsretten.

Landsretten tager derfor anklagemyndighedens påstand til følge.

For så vidt angår forsvarerens subsidiære begæring om genafhøring finder landsretten, at en stillingtagen hertil bør afvente, at bevisførelsen i øvrigt - herunder forevisning af videoafhøringerne - er gennemført."

Landsforeningens Meddelelse 24/2006

Forsvarerbeskikkelse - Tilbagekaldelse

Retsplejelovens § 733 og § 736

I en narkotikasag prøvede politiet at få frataget en forsvarer beskikkelsen, fordi man ikke mente at kunne få aftalt tid for afhøring af den sigtede, og da man ikke mente at have nemt ved at få berammet retsmøder med forsvareren. Heri fik politiet ikke medhold.

Københavns Byret SS 6. 7135/2006, 4/4 2006

Kendelsen gengives i sin helhed, bortset fra de mødendes navne:

"Anklageren redegjorde for sagen og oplyste herunder, at det ikke har været muligt at træffe forsvareren i perioden 6. til 21. februar 2006 for aftale om afhøring af arrestanten. Forsvarerpålæg er ophævet den 28. februar 2006. Forsvareren har endvidere i 2004 i en anden sag haft vanskeligt ved at beramme en domsforhandling over flere dage. En snarlig afhøring af arrestanten er nødvendig for afklaring af, hvorvidt sagen kan fremmes som tilståelsessag eller skal berammes som domsmandssag over 12-15 retsdage. Anklageren anmodede derfor om tilbagekaldelse af beskikkelsen af advokat H og beskikkelse af en ny forsvarer for arrestanten.

Advokat H protesterede herimod med henvisning til, at hun har repræsenteret arrestanten siden 2004. Arrestanten blev i juli 2004 udskilt af sagen og er først anholdt den 31. januar 2006. Hun har talt med arrestanten efter grundlovsforhøret den 1. februar 2006, men på grund af det meddelte forsvarerpålæg ønskede arrestanten ikke at udtale sig til politiet. Dette har hun meddelt politiet ved skrivelse af 21. februar 2006. Sagen har siden anklagemyndighedens skrivelse af 28. februar 2006 afventet retsmøde om eventuelt ombeskikkelse. Arrestanten fastholder stadig sin ret til ikke at udtale sig og til selv at vælge sin forsvarer. Sagens fremme afventer blot anklagemyndighedens udfærdigelse af anklageskrift og forsvareren kan i tiden frem til den 1. juli 2006 tilbyde 20 hele og 13 halve retsdage til domsforhandlingen.

Der afsagdes straks sålydende

K E N D E L S E:

Efter det oplyste om sagens behandling siden grundlovsforhøret finder retten ikke, at sagsbehandlingstidens længde udelukkende har beroet på forsvarerens forhold. Herefter, og når henses til det antal dage, forsvareren vil kunne domsforhandle sagen, findes beskikkelsen af advokat H som forsvarer for arrestanten T ikke på det foreliggende grundlag at være uforsvarlig af hensyn til sagens behørlige fremme, jf. retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2.

Thi bestemmes:

Anklagemyndighedens begæring om tilbagekaldelse af beskikkelsen af advokat H som forsvarer for arrestanten T tages ikke til følge."

Landsforeningens Meddelelse 25/2006

Vold - Kagekastning - Medvirken - Bøde - Pressen - Konfiskation - Erstatning - Sagsomkostninger

Straffelovens § 23 og § 244, erstatningsansvarslovens § 26, medieansvarslovens § 21 og § 26

3 studieværter på et radioprogram, A - C, opfordrede i forbindelse med programmet lytteren D til mod et vederlag på kr. 10.000 at tvære en kage i hovedet på en bager-ekspedient.

Anklagemyndigheden havde oprindeligt også medtalt redaktør R, men nedlagde under byretssagen endelig påstand om frifindelse af denne. I byretten fik A - D hver 10 dagbøder. Ikke grundlag for at forhøje bøderne efter medieansvarslovens § 26. De kr. 10.000 blev konfiskeret hos D. Anklagemyndigheden ankede med påstand om fængselsstraf, men det blev ved bøderne, som for alle blev forhøjet til 20 dagbøder (dissens for så vidt angik studieværterne). Ikke torterstatning til ekspedienten. Selv om straffen fsv blev skærpet, skulle statskassen afholde omkostningerne ved ankesagen.

ØL 22. afd. a.s. nr. S-3653-05, 5/4 2006

A - C, alle i 30'erne og studieværter på et radioprogram "The Freak Show", var tiltalt for medvirken til vold efter straffelovens § 244, jfr. § 23, ved i februar 2005 med et tilbud om et vederlag på kr. 10.000 at have tilskyndet D, også i 30'erne, til at indfinde sig i en bagerforretning og tvære en kage ud i hovedet på ekspedienten.

Det gjorde D, som blev tiltalt i et særskilt forhold herfor. Forbrydelsen blev udført med en "florentinerkage".

Redaktør R var tiltalt efter samme bestemmelser som A - C med henvisning til medieansvarslovens § 21, stk. 1, men efter anklagemyndighedens endelige påstand blev der for R nedlagt påstand om frifindelse.

For de øvrige var der påstand om fængselsstraf og konfiskation af de kr. 10.000, som D havde fået udbetalt. De tiltalte nedlagde påstand om frifindelse. D ville ikke protestere mod konfiskation.

Ekspedienten E ville have kr. 10.000 i torterstating, hvilket krav de tiltalte påstod frifindelse for.

D forklarede bl.a., at han var kommet igennem telefonisk til radiostudiet og fik at vide, hvad konkurrencen gik ud på. Han blev revet med af stemningen, idet de kr. 10.000 jo også var penge.

Da han stod i bagerforretningen, så han efter kager, som han kunne kaste, uden at det gjorde ondt. Han endte med en florentinerkage med diameter på 12 cm bestående af creme mellem to nøddebunde. Han gik hen for at pege en juice ud i køleskabet og tog toppen af kagen og førte kagen op i ansigtet på ekspedienten.

Bagefter undskyldte han. Han fik siden overført de 10.000 kr. (Det fremgik i øvrigt af det her let forkortede referat, at D gentagne gange i retten gav udtryk for, at han blev revet med af situationen)

Studieværterne forklarede bl.a., at man tidligere havde haft "grænseoverskridende og sjove" konkurrencer.

Inden denne episode havde B ikke overvejet, at det kunne gå ud over nogen, og havde ikke tænkt tanken, at det kunne være strafbart.

Efterfølgende ringede de til bagerforretningen, men telefonen blev ikke taget. De rettede herefter ikke yderligere henvendelse til bagerforretningen.

De øvrige kunne tilslutte sig, at de ikke havde forestillet sig, at de kunne blive tiltalt for vold.

Vidnet E, ekspedienten, forklarede om D's optræden i bagerforretningen, hvor han havde fået hende hen til køleskabet, hvorefter han trykkede florentinerkagen ned i panden på hende. Det var ikke en blød flødeskumskage. Hun blev chokeret og arrig.

D havde givet udtryk for, at han bare snublede. Han sagde ikke undskyld, betalte ikke for kagen og prøvede at få hende til at tale i telefon. Han fulgte efter hende ind i baglokalet. Hun blev ved med at bede ham om at gå væk. Senere sagde en person, at D var blevet sendt fra en radiostation, og hun forstod sammenhængen, da D råbte ud i butikken, at han havde vundet kr. 10.000.

Et andet vidne V forklarede, at kagen stadig havde top og bund, da D førte kagen op i hovedet på E.

Ingen af de tiltalte var tidligere straffet af betydning for sagen.

Retten udtalte:

"Efter forurettedes og tiltalte D's forklaringer lægges det til grund, at tiltalte D trykkede en kage ud på forurettedes ansigt, således at hun fik creme i håret og på panden. Der findes herved at være tale om en ikke helt ubetydelig legemskrænkelse, der må anses for at være omfattet af straffelovens § 244. Tiltalte D findes herefter skyldig i tiltalen.

Efter bevisførelsen lægges det endvidere til grund, at A, B og C planlagde konkurrencens indhold og under radioprogrammet tilskyndede D til at kaste en kage i hovedet på en bagerekspedient. De tiltalte A, B og C findes herved skyldige i tiltalen for medvirken til vold."

Alle fik 10 dagbøder (på 500 - 600 kr.). Retten bemærkede:

"Dagbødernes antal er udmålt efter straffelovens regler, herunder straffelovens § 51, stk. 1, jf. § 80. Retten har navnlig lagt vægt på baggrunden for volden og voldens begrænsede karakter. Dagbødernes størrelse er udmålt under hensyntagen til de tiltaltes indkomstforhold.

Det bemærkes, at retten ikke har fundet grundlag for at udmåle bøderne efter reglen i medieansvarslovens § 26, stk. 2. Der henvises herved til bemærkningerne til medieansvarsloven (FT 1990 - 1991, Tillæg A, sp. 3081) om lovens anvendelsesområde, hvori det blandt andet er anført:

"Det er næppe muligt at opstille et kriterium, der er fuldt tilfredsstillende, men i tilknytning til den bestående praksis og teori foreslås, at "indholdet" udtrykkeligt bestemmes således, at det angår de lovovertrædelser, der fuldbyrdes gennem indholdet af et trykt periodisk skrift eller en udsendelse i tv eller radio m.v.

Denne bestemmelse ligger ikke langt fra den traditionelle opfattelse, men den vil f.eks. derudover medtage ophavsretskrænkelser, hvilket forekommer forsvarligt.

Formuleringen er ikke ensbetydende med, at disse lovovertrædelser kun kan fuldbyrdes gennem offentliggørelse.

Betingelsen om fuldbyrdelse af lovovertrædelse gennem offentliggørelse i massemediet medfører, at langt de fleste forbrydelsestyper som tyveri, hærværk og vold, hvori indgår en eller anden form for forsøg og/eller medvirken via meddelelser m.v., f.eks. i form af tilskyndelse i dagspressen, ikke ansvarsmæssigt skal bedømmes efter presselovens ansvarsregler.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter vedrørende spørgsmålet om mediansvarslovens materielle anvendelsesområde ...".

Påstanden om konfiskation tages i medfør af den påberåbte bestemmelse til følge som nedenfor bestemt.

Den nedlagte erstatningspåstand tages efter retsformandens bestemmelse ikke til følge. Der er ved afgørelsen herom lagt vægt på, at der ikke foreligger særligt krænkende omstændigheder, der kan berettige til erstatning for tort."

De kr. 10.000 blev konfiskeret. Byrettens dom er på 11 sider.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse, således at A - D blev idømt fængselsstraf. De tiltalte påstod frifindelse subsidiært formildelse.

D gav bl.a. udtryk for, at han ikke havde forestillet sig, at han skulle gøre noget kriminelt, og han nåede ikke at tænke sig om.

E og det andet vidne V gav udtryk for, at D optrådte som psykopat/sindssyg person.

Landsretten udtalte:

"Også efter bevisførelsen for landsretten findes de tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldige efter anklageskriftet.

Straffen for D findes passende.

En voterende stemmer for, at A, B og C straffes med fængsel i 7 dage. 3 voterende stemmer for, at disse tiltalte straffes med 20 dagbøder af den størrelse, som byretten har fastsat. 2 voterende stemmer for at stadfæste dommen for disse tiltalte.

Efter stemmeflertallet ændres dommen for disse tiltalte som nedenfor bestemt.

I øvrigt stadfæstes dommen."

Alle fik således 20 dagbøder á kr. 500 - 600. Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

Landsforeningens Meddelelse 26/2006

Vilkårsovertrædelse - Betinget straf

Straffelovens § 57

T, der var idømt en betinget straf med tilsyn af Kriminalforsorgen, spurgte efter et par tilsynsmøder, om det var nødvendigt, at han blev ved med at komme. Det ville den tilsynsførende undersøge, og T modtog ikke yderligere tilsigelser fra Kriminalforsorgen. Derimod blev han pludselig tilsagt til retten for vilkårsovertrædelse og med påstand om udløsning af den ubetingede straf, under domsforhandlingen ændret til påstand om en advarsel.

Da der ikke i den foretagne personundersøgelse var anbefalet et tilsyn ved en rent betinget dom, fandt retten ikke, at der var grundlag for at opretholde vilkåret om tilsyn i tilslutning til den betingede dom.

Retten i Hvidovre SS 144/2006, 2/5 2006

T var i september 2005 for overtrædelse af straffelovens § 245 idømt betinget fængsel i 3 måneder med tilsyn og prøvetid på 2 år. Under nærværende sag indberettede politiet til retten en vilkårsovertrædelse med påstand om udløsning af straffen, under domsforhandlingen ændret til påstand om en advarsel og således, at den betingede dom blev opretholdt.

T nedlagde påstand om, at vilkåret om tilsyn blev ophævet, subsidiært at den betingede dom blev opretholdt.

Det fremgik af personundersøgelsen fra voldssagen:

"Konklusion:

Såfremt retten finder, at den verserende sag kan afgøres med en hel eller delvis betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, skønnes T egnet til at modtage en sådan

afgørelse, hvortil det skal anbefales, at der knyttes vilkår om tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Finder retten, at sagen kan afgøres med en betinget dom uden vilkår om samfundstjeneste, skal det anbefales, at der hertil alene knyttes vilkår om prøvetid."

Af Kriminalforsorgens indberetning ultimo december 2005 fremgik bl.a.:

"Ved henvendelse i KIF har T klart givet udtryk for, at han ikke ønsker at indgå i et samarbejde med KIF. Han er afvisende overfor at svare på spørgsmål og bliver vred, hvis spørgsmålene bliver personlige. T er uforstående overfor at være idømt tilsyn, da han på ingen måde finder at have behov herfor.

T lever under velordnede sociale forhold, bor i lejlighed med sin søster og oppebærer førtidspension, og da han tillige ikke har noget misbrug, finder KIF det på baggrund af ovenstående formålsløst at fortsætte tilsynet med ham, hvorfor man skal indstille til, at dette ophæves."

T forklarede under retsmødet:

"...

Domfældte forklarede, at han mødte op hos Kriminalforsorgen nogle gange, men han følte ikke, at de havde noget at snakke om, hvorfor han spurgte, om det var nødvendigt, at han skulle blive ved med at komme. Den ansatte i Kriminalforsorgen sagde, at han ville forsøge at skrive en indberetning og eventuelt få vilkåret ophævet. Efter domfældte blev indkaldt til retten, kontaktede han igen Kriminalforsorgen, idet han var uforstående overfor, at der var skrevet, at han ikke var samarbejdsvillig. Han fik at vide af Kriminalforsorgen, at han ikke skulle tage sig af det, idet det var en procedure, som man anvendte. Den medarbejder, som han tidligere havde talt med, var ikke længere ansat i Kriminalforsorgen.

Afhørt af anklageren forklarede domfældte, at han var indstillet på at møde til tilsynet hos Kriminalforsorgen og svare på spørgsmål. Da han første gang var hos Kriminalforsorgen, blev han spurgt om, hvad han havde tænkt sig vedrørende arbejde. Han måtte selv fortælle Kriminalforsorgen, at han ikke skulle arbejde, idet han var førtidspensionist. Domfældte følte ikke, at Kriminalforsorgen havde sat sig nok ind i hans sag, inden han mødte hos dem."

Retten fandt ikke efter de foreliggende oplysninger, herunder særligt personundersøgelsen sammenholdt med T's forklaring og indholdet af indberetningen december 2005, at der var grundlag for at opretholde vilkåret om tilsyn af Kriminalforsorgen, hvorfor dette blev ophævet. Resten af den betingede dom blev stående.